

Pedagógus szakvizsga

**Mentori, vezetőtanári feladatokra való felkészítés - választáson alapuló
tanulmányterület**

4. félév

0+45 óra, gyakorlati jegy, 11 kredit

Gyakorlatvezetési gyakorlat

A mentorjelölt feladatai:

1. Megbeszélés a gyakornokkal, egyeztetés, szervezés
2. A gyakornok 10 órájának hospitálása, értékelése
3. Reflexiós beszélgetés a gyakornokkal
4. A gyakornok gyakorlat alatt végzett munkájának összegző értékelése
5. Önreflexió írása a mentori tevékenységről (2 oldal terjedelemben)

Beadandó dokumentumok:

A gyakorlat megkezdése előtt:

- Az intézmény befogadó nyilatkozata (1. sz. melléklet)

A gyakorlat befejezése után:

- A gyakornok egy órájának/foglalkozásának látogatási jegyzőkönyve (4. sz. melléklet)
- Egy a gyakornokkal folytatott reflexiós beszélgetés jegyzőkönyve
- Az 5. és 10. óra után kitöltött összegző értékelőlap (3. sz. melléklet)
- Összegző értékelőlap (5. sz. melléklet)
- Önreflexió
- Igazolólap (6. sz. melléklet)

(Minden melléklet szükség szerint bővíthető.)

1. sz. melléklet

BÉFOGADÓ NYILATKOZAT

Pedagógus szakvizsga szakirányú továbbképzési szak

**Mentori, vezetőtanári feladatokra való felkészítés - választáson alapuló
tanulmányterület**

Gyakorlatvezetési gyakorlat

4. félév

Vállaljuk, hogy ....., a
Debreceni Református Hittudományi Egyetem pedagógus szakvizsga szakirányú
továbbképzési szak hallgatója, intézményünkben .....-tól
.....-ig 45 órás gyakorlatvezetési gyakorlatát gyakornok
munkatársa vagy az intézményben szakmai gyakorlatát teljesítő hallgató bevonásával teljesítse.

Dátum:.....

.....
Intézményvezető aláírása

P.h.

.....
a mentorált aláírása

2. sz. melléklet

A gyakornok értékelése kompetenciaterületenként (mind a 10 óra után, az összesítő értékeléshez szükséges, nem kerül beadásra)

A gyakornok neve: .....

Az értékelés időpontja: .....

Az értékelés megállapításai kompetenciaterületenként:

1. Szakmai feladatok, szaktudományos, szaktárgyi, tantervi tudás

	Indikátorok	n.é = nem értelmezhető 0 = nem jellemző 1 = kevésbé jellemző 2 = többnyire jellemző 3 = jellemző
1.1	Alapos, átfogó és korszerű szaktudományos és szaktárgyi tudással rendelkezik.	n.é 0 1 2 3
1.2	Rendelkezik a szaktárgy tanításához szükséges tantervi és szakmódszertani tudással.	n.é 0 1 2 3
1.3	Fogalomhasználata pontos, következetes.	n.é 0 1 2 3
1.4	Kihasználja a tananyag kínálta belső és külső kapcsolódási lehetőségeket, a szaktárgyi koncentrációt.	n.é 0 1 2 3
1.5	A szaktárgy tanítása során képes építeni a tanulók más forrásokból szerzett tudására.	n.é 0 1 2 3
1.6	A rendelkezésére álló tananyagokat, eszközöket – a digitális anyagokat és eszközöket is – ismeri, kritikusan értékeli és megfelelően használja.	n.é 0 1 2 3
1.7	A szaktárgynak és a tanítási helyzetnek megfelelő, változatos oktatási módszereket, taneszközöket alkalmaz.	n.é 0 1 2 3
1.8	Tanítványait önálló gondolkodásra, a tanultak alkalmazására neveli.	n.é 0 1 2 3
1.9	Törekszik az elméleti ismeretek gyakorlati alkalmazási lehetőségeinek felismertetésére.	n.é 0 1 2 3
1.10	Tanítványaiban kialakítja az online információk befogadásának, feldolgozásának, továbbadásának kritikus, etikus módját.	n.é 0 1 2 3

2. Pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezése és a megvalósításukhoz kapcsolódó önreflexiók

	Indikátorok	n.é = nem értelmezhető 0 = nem jellemző 1 = kevéssé jellemző 2 = többnyire jellemző 3 = jellemző
2.1	A célok tudatosításából indul ki. A célok meghatározásához figyelembe veszi a tantervi előírásokat, az intézmény pedagógiai programját.	n.é 0 1 2 3
2.2	Pedagógiai munkáját éves szinten, tanulási-tanítási (tematikus) egységekre és órákra bontva is megtervezi.	n.é 0 1 2 3
2.3	Komplex módon veszi figyelembe a pedagógiai folyamat minden lényeges elemét: a tartalmat, a tanulók előzetes tudását, motiváltságát, életkori sajátosságait, az oktatási környezet lehetőségeit, korlátait stb.	n.é 0 1 2 3
2.4	Célszerűen használja a digitális, online eszközöket.	n.é 0 1 2 3
2.5	Az órát a cél(ok)nak megfelelően, logikusan építi fel.	n.é 0 1 2 3
2.6	A tanulók tevékenységét, a tanulási folyamatot tartja szem előtt.	n.é 0 1 2 3
2.7	Használja a szociális tanulásban rejlő lehetőségeket.	n.é 0 1 2 3
2.8	Alkalmazza a differenciálás elvét.	n.é 0 1 2 3
2.9	Tudatosan törekszik a tanulók motiválására, aktivizálására.	n.é 0 1 2 3
2.10	Tudatosan tervezi a tanóra céljainak megfelelő stratégiákat, módszereket, taneszközöket.	n.é 0 1 2 3
2.11	Többféle módszertani megoldásban gondolkodik.	n.é 0 1 2 3
2.12	Terveit az óra eredményessége függvényében felülvizsgálja.	n.é 0 1 2 3

3. A tanulás támogatása

	Indikátorok	n.é = nem értelmezhető 0 = nem jellemző 1 = kevéssé jellemző 2 = többnyire jellemző 3 = jellemző
3.1	Épít a tanulók szükségleteire, céljaira, igyekszik felkelteni és fenntartani érdeklődésüket.	n.é 0 1 2 3
3.2	Figyelembe veszi a tanulók aktuális fizikai, érzelmi állapotát, és szükség esetén igyekszik változtatni előzetes tanítási tervén.	n.é 0 1 2 3
3.3	Pozitív visszajelzésekre épülő, bizalomteli légkört alakít ki, ahol minden tanuló hibázhat, mindenkinek lehetősége van a javításra.	n.é 0 1 2 3
3.4	A tanulást támogató környezetet teremt például a tanterem elrendezésével, a taneszközök használatával, a diákok döntéshozatalba való bevonásával.	n.é 0 1 2 3
3.5	Megfelelő útmutatókat és az önálló tanuláshoz szükséges tanulási eszközöket biztosít a tanulók számára, pl. webes	n.é 0 1 2 3

	felületeket működtet, amelyeken megtalálhatók az egyes feladatokhoz tartozó útmutatók és a letölthető anyagok.	
3.6	Kihasználja a tananyagban rejlő lehetőségeket a tanulási stratégiák elsajátítására, gyakorlására.	n.é 0 1 2 3
3.7	Felismeri a tanulók tanulási problémáit, szükség esetén megfelelő szakmai segítséget kínál számukra.	n.é 0 1 2 3
3.8	Tanítványaiban igyekszik kialakítani az önálló ismeretszerzés, kutatás igényét. Ösztönzi a tanulókat az IKT-eszközök hatékony használatára a tanulás folyamatában.	n.é 0 1 2 3

4. A tanuló személyiségének fejlesztése, az egyéni bánásmód érvényesülése, a hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló többi gyermekkel, tanulóval együtt történő sikeres neveléséhez, oktatásához szükséges megfelelő módszertani felkészültség

	Indikátorok	n.é = nem értelmezhető 0 = nem jellemző 1 = kevésbé jellemző 2 = többnyire jellemző 3 = jellemző
4.1	Munkájában a nevelést és az oktatást egységben szemléli és kezeli.	n.é 0 1 2 3
4.2	A tanulói személyiség(ek) sajátosságait megfelelő módszerekkel, sokoldalúan tárja fel.	n.é 0 1 2 3
4.3	A tanuló(k) személyiségét nem statikusan, hanem fejlődésében szemléli.	n.é 0 1 2 3
4.4	A tanuló(k) teljes személyiségének fejlesztésére, autonómiájának kibontakoztatására törekszik.	n.é 0 1 2 3
4.5	Felismeri a tanulók tanulási vagy személyiségfejlődési nehézségeit, és képes számukra segítséget nyújtani vagy más szakembertől segítséget kérni.	n.é 0 1 2 3
4.6	Különleges bánásmódot igénylő tanuló vagy tanulócsoport számára hosszabb távú fejlesztési terveket dolgoz ki, és ezeket hatékonyan meg is valósítja.	n.é 0 1 2 3
4.7	Csoportos tanítás esetén is figyel az egyéni szükségletekre és a tanulók egyéni igényeinek megfelelő stratégiák alkalmazására.	n.é 0 1 2 3
4.8	A tanuló hibáit, tévesztéseit mint a tanulási folyamat részét kezeli, az egyéni megértést elősegítő módon reagál rájuk.	n.é 0 1 2 3
4.9	Az általános pedagógiai célrendszert és az egyéni szükségletekhez igazodó fejlesztési célokat egységben kezeli.	n.é 0 1 2 3
4.10	Reálisan és szakszerűen elemzi és értékeli saját gyakorlatában az egyéni bánásmód megvalósítását.	n.é 0 1 2 3

5. A tanulói csoportok, közösségek alakulásának segítése, fejlesztése, esélyteremtés, nyitottság a különböző társadalmi-kulturális sokféleségre, integrációs tevékenység, osztályfőnöki tevékenység

	Indikátorok	n.é = nem értelmezhető 0 = nem jellemző 1 = kevésbé jellemző 2 = többnyire jellemző 3 = jellemző
5.1	Óráin harmóniát, biztonságot, elfogadó légkört teremt.	n.é 0 1 2 3
5.2	Tanítványait egymás elfogadására, tiszteletére neveli.	n.é 0 1 2 3
5.3	Munkájában figyelembe veszi a tanulók és a tanulóközösségek eltérő kulturális, illetve társadalmi háttéréből adódó sajátosságait.	n.é 0 1 2 3
5.4	Az együttműködést támogató, motiváló módszereket alkalmaz mind a szaktárgyi oktatás keretében, mind a szabadidős tevékenységek során.	n.é 0 1 2 3
5.5	Az iskolai, osztálytermi konfliktusok megelőzésére, például megbeszélések szervezésével, közös szabályok megfogalmazásával, következetes és kiszámítható értékeléssel.	n.é 0 1 2 3
5.6	A csoportjaiban felmerülő konfliktusokat felismeri, helyesen értelmezi, és hatékonyan kezeli.	n.é 0 1 2 3
5.7	A tanulók közötti kommunikációt, véleménycserét ösztönzi, fejleszti a tanulók vitakultúráját	n.é 0 1 2 3
5.8	Értékközvetítő tevékenysége tudatos. Együttműködés, altruizmus, nyitottság, társadalmi érzékenység, más kultúrák elfogadása jellemzi.	n.é 0 1 2 3
5.9	Az együttműködés, kommunikáció elősegítésére online közösségeket hoz létre, ahol értékteremtő, tevékeny, követendő mintát mutat a diákoknak a digitális eszközök funkcionális használatának terén.	n.é 0 1 2 3
5.10	Tudatosan alkalmazza a közösségfejlesztés változatos módszereit.	n.é 0 1 2 3

6. Pedagógiai folyamatok és a tanulók személyiségfejlődésének folyamatos értékelése, elemzése

	Indikátorok	n.é = nem értelmezhető 0 = nem jellemző 1 = kevésbé jellemző 2 = többnyire jellemző 3 = jellemző
6.1	Jól ismeri a szaktárgy tantervi követelményeit, és képes saját követelményeit ezek figyelembevételével és saját tanulócsoportjának ismeretében pontosan körülhatárolni, következetesen alkalmazni.	n.é 0 1 2 3
6.2	Céljainak megfelelően, változatosan és nagy biztonsággal választja meg a különböző értékelési módszereket, eszközöket.	n.é 0 1 2 3
6.3	A szaktárgy ismereteit és speciális kompetenciáit mérő eszközöket (kérdőíveket, tudásszintmérő tesztet) készít.	n.é 0 1 2 3
6.4	A tanulás támogatása érdekében az órákon törekszik a folyamatos visszajelzésre.	n.é 0 1 2 3
6.5	Visszajelzései, értékelései világosak, egyértelműek, tárgyszerűek.	n.é 0 1 2 3
6.6	Értékeléseivel, visszajelzéseivel a tanulók fejlődését segíti.	n.é 0 1 2 3
6.7	Pedagógiai munkájában olyan munkaformák és módszerek alkalmazására törekszik, amelyek elősegítik a tanulók önértékelési képességének kialakulását, fejlesztését.	n.é 0 1 2 3
6.8	Önállóan képes a tanulói munkák értékeléséből kapott adatokat elemezni, az egyéni, illetve a csoportos fejlesztés alapjaként használni, szükség esetén gyakorlatát módosítani.	n.é 0 1 2 3

7. Kommunikáció és szakmai együttműködés, problémamegoldás

	Indikátorok	n.é = nem értelmezhető 0 = nem jellemző 1 = kevésbé jellemző 2 = többnyire jellemző 3 = jellemző
7.1	Kommunikációját minden partnerrel a kölcsönösség és a konstruktivitás jellemzi.	n.é 0 1 2 3
7.2	A kapcsolattartás formái és az együttműködés során használja az infokommunikációs eszközöket és a különböző online csatornákat.	n.é 0 1 2 3
7.3	Nyitott a szülő, a tanuló, az intézményvezető, a kollégák, a szaktanácsadó visszajelzéseire, felhasználja őket szakmai fejlődése érdekében.	n.é 0 1 2 3
7.4	A diákok érdekében önállóan, tudatosan és kezdeményezően együttműködik a kollégákkal, a szülőkkel, a szakmai partnerekkel, szervezetekkel.	n.é 0 1 2 3

7.5	A megbeszéléseken, a vitákban, az értekezleteken rendszeresen kifejti szakmai álláspontját, a vitákban képes másokat meggyőzni, és ő maga is meggyőzhető.	n.é 0 1 2 3
7.6	Iskolai tevékenységei során felmerülő/kapott feladatait, problémáit önállóan, a szervezet működési rendszerének megfelelő módon kezeli, intézi.	n.é 0 1 2 3
7.7	A szakmai munkaközösség munkájában kezdeményezően és aktívan részt vállal. Együttműködik pedagógustársaival különböző pedagógiai és tanulásszervezési eljárások (pl. projektoktatás, témanap, ünnepség, kirándulás) megvalósításában.	n.é 0 1 2 3
7.8	A tanuláshoz megfelelő hatékony és nyugodt kommunikációs teret, feltételeket alakít ki.	n.é 0 1 2 3
7.9	Munkája során érthetően és pedagógiai céljainak megfelelően kommunikál.	n.é 0 1 2 3
7.10	Tudatosan támogatja a diákok egyéni és egymás közötti kommunikációjának fejlődését.	n.é 0 1 2 3

8. Elkötelezettség és szakmai felelősségvállalás a szakmai fejlődésért

	Indikátorok	n.é = nem értelmezhető 0 = nem jellemző 1 = kevéssé jellemző 2 = többnyire jellemző 3 = jellemző
8.1	Tisztában van szakmai felkészültségével, személyiségének sajátosságaival, és képes alkalmazkodni a szerepelvárásokhoz.	n.é 0 1 2 3
8.2	Saját pedagógiai gyakorlatát folyamatosan elemzi és fejleszti.	n.é 0 1 2 3
8.3	Tudatosan fejleszti pedagógiai kommunikációját.	n.é 0 1 2 3
8.4	Rendszeresen tájékozódik a szaktárgyára és a pedagógia tudományára vonatkozó legújabb eredményekről, kihasználja a továbbképzési lehetőségeket.	n.é 0 1 2 3
8.5	Munkájában alkalmaz új módszereket, tudományos eredményeket.	n.é 0 1 2 3
8.6	Rendszeresen tájékozódik a digitális tananyagokról, eszközökről, az oktatástámogató digitális technológia legújabb eredményeiről, konstruktívan szemléli felhasználhatóságukat.	n.é 0 1 2 3
8.7	Élő szakmai kapcsolatrendszert alakít ki az intézményen kívül is.	n.é 0 1 2 3
8.8	Részt vesz intézményi innovációban, pályázatokban, kutatásban.	n.é 0 1 2 3
8.9	Aktív résztvevője az online megvalósuló szakmai együttműködéseknek.	n.é 0 1 2 3

Erősségek: .....

.....

.....

.....

Fejlesztendő területek:

.....

.....

.....

.....

A gyakor nok észrevételei: .....

.....

.....

.....

.....

A mentor megjegyzései: .....

.....

.....

.....

.....

gyakor nok

.....

mentor

3. sz. melléklet

A kompetencterületek összegző értékelése

Kompetenciák	Létező kompetenciaelemek	Támogatást és fejlesztést igénylő kompetenciaelemek	Reflexió
1. Szakmai feladatok, szaktudományos, elméleti és gyakorlati tudás			
2. Pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezése, és a megvalósításukhoz kapcsolódó önreflexiók			
3. A tanulás támogatása			
4. A gyermek személyiségének kibontakoztatása, fejlesztése, az egyéni bánásmód érvényesülése, a hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, többi gyermekkel együtt történő sikeres neveléséhez szükséges megfelelő módszertani felkészültség			
5. A gyermeki közösségek alakulásának segítése, fejlesztése, esélyteremtés, nyitottság a különböző társadalmi-kulturális sokféleségre, integrációs tevékenység			
6. Pedagógiai folyamatok és a gyermekek személyiségfejlődésének folyamatos értékelése, elemzése			

7. Kommunikáció és szakmai együttműködés, problémamegoldás			
8. Elkötelezettség és szakmai felelősségvállalás a szakmai fejlődésért			

Dátum: .....

.....

mentor

.....

gyakornok

4. sz. melléklet

A gyakornok órájának/foglalkozásának látogatási jegyzőkönyve

A gyakornok neve: .....

A látogatás helye: .....

Műveltségi terület: .....

Tantárgy: .....

Az óra/foglalkozás témája: .....

Az osztály/csoport: .....

A látogató mentor neve: .....

Dátum: .....

Idő	Az óra/foglalkozás menete	Megjegyzések

Az óra megbeszélésének leírása:

- Milyen szakmai kérdés került a megbeszélés fókuszába?
- Milyen további kérdések merültek fel?

- Milyen területen segítette a megbeszélés a gyakornok fejlődését?

Reflexiók:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5. sz. melléklet

Összegző értékelő lap

A gyakornok neve: .....

Az értékelés időpontja: .....

Az értékelés megállapításai kompetenciaterületenként: .....

.....
.....
.....
.....
.....

Az értékelés a 2. sz. mellékletben megfogalmazott szempontok alapján történik

Fejlesztendő területek:

.....
.....
.....
.....

Javasolt célok, feladatok:

.....
.....
.....

Az értékelés során az alábbi kollégák nyilvánítottak véleményt:

.....
.....
.....

A gyakornok észrevételei:

.....
.....
.....
.....

.....

mentor

.....

gyakornok

6. sz. melléklet

Igazolólap

Pedagógus szakvizsga szakirányú továbbképzési szak

**Mentori, vezetőtanári feladatokra való felkészítés - választáson alapuló
tanulmányterület**

Gyakorlatvezetési gyakorlat

Igazolom, hogy....., a Debreceni Református
Hittudományi Egyetem pedagógus szakvizsga szakirányú továbbképzési szak hallgatója
intézményünkben .....-ig
45 órás gyakorlatvezetési gyakorlatát teljesítette.

Dátum:.....

.....

intézményvezető

P.h.